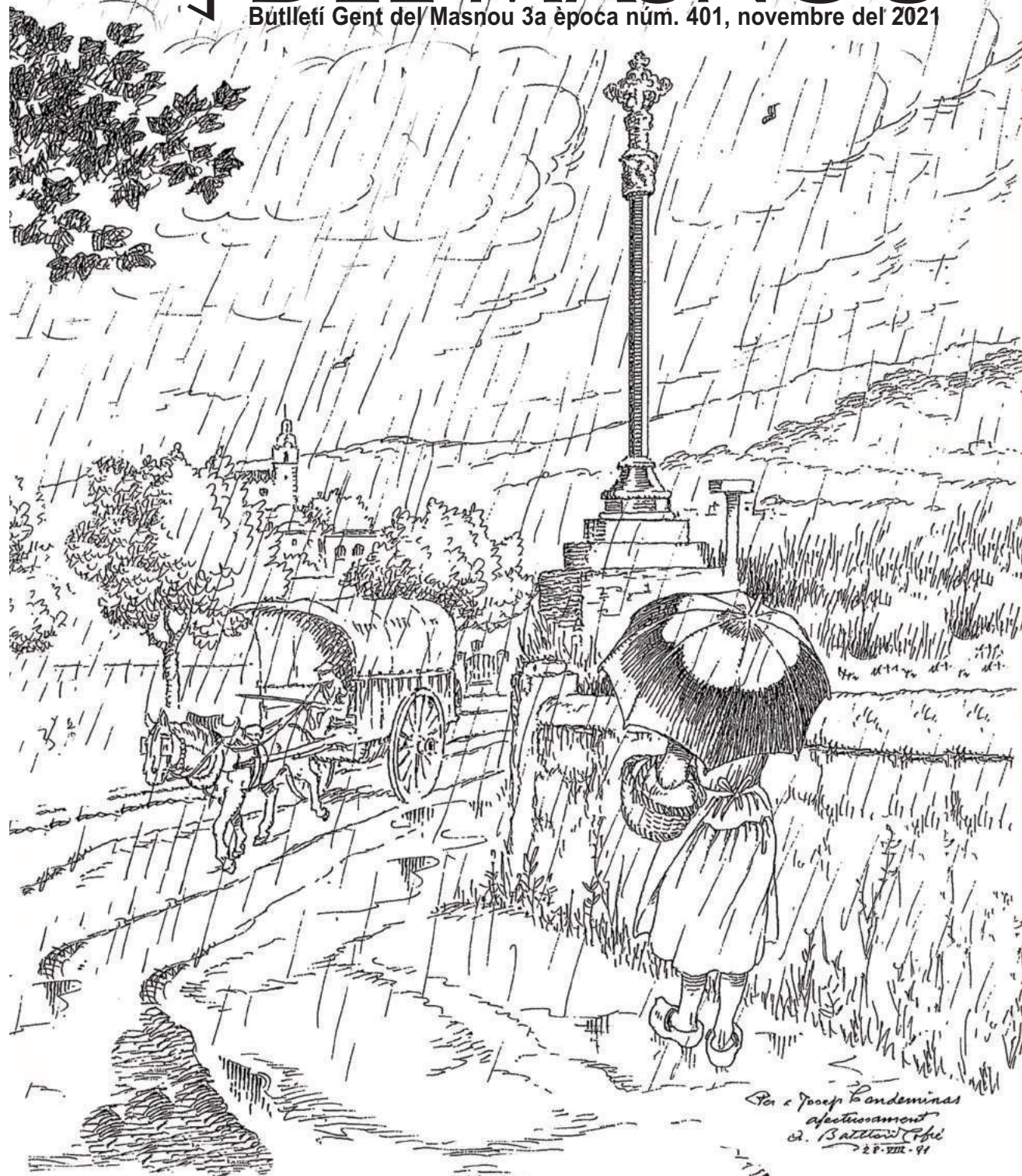

GENT DEL MASNOU

Bútlletí Gent del Masnou 3a època núm. 401, novembre del 2021

Per a Josep Bondeguas
afectuosament
R. Batllori i Pí
28. VII. 91

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray -
Lluís Valls - Manel Pérez

Portada: Sota la pluja de tardor.

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Publicitat: 93 555 16 59

Imprimeix: Jobagrat

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
T. 93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'**Ajuntament de la Vila**.

T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Et proposem de venir a cantar a la *Coral Xabec*; hi seràs ben rebut. Hi tindràs lloc com a tenor, baix, soprano o contralt. Vine a provar la veu qualsevol dimarts de 9 a 2/4 de deu del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

ET CONVIDEM A FER-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Tu hi sortiràs guanyant i la nostra vila també

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

www.gentdelmasnou.cat
gentdelmasnou@gmail.com

Editorial

NESCIT VOX MISSA REVERTI

(Horaci, *Art poètica*)

“Un cop llançada, la paraula no torna enrere” És per això que hem de mesurar les paraules que pronunciem en públic i, molt més encara, les paraules escrites i difoses en un mitjà com aquest. Sempre pot haver-hi qui, amb el pas del temps, faci ús de l'hemeroteca i ens retregui allò que vam escriure i que es va demostrar que era un error o, encara pitjor, una opinió o informació amb maledicència, malgrat que no hi hagi hagut ànim de desinformar, enganyar o tergiversar.

En una societat tan esverada, que cerca la immediatesa sense reflexió del que es diu en mitjans com la televisió, ràdio i premsa i, en major mesura, les xarxes socials com Twitter, Instagram, etc. —on es diuen coses que, si fossin mesurades, no es dirien—, contrasta la seriositat dels col·laboradors d'aquest butlletí. Els hem d'agrair la seva tasca, mes rere mes, abordant temes ben diversos però sempre tenint present que les paraules que es publiquen, que es llancen, no tornen enrere, com deia el poeta llatí, perquè han estat prou reflexionades.

EL MESTRE ESTEVE PUJOL I PONS

Ens va deixar el passat 19 d'octubre. La notícia de la seva mort va consternar tota la família de Gent del Masnou, sobretot els qui cada mes fem possible que es publiqui aquest butlletí i, gràcies al seu mestratge, que es publiqui en el correcte català que defensem. També als cantaires de la coral Xabec, de la qual era fundador i on se'l tenia com a amic més que com a company.

En aquest editorial volia parlar de l'escalada del preu de l'electricitat, el gas i la benzina, potser dels estralls que està provocant el volcà de l'illa canària de La Palma i d'altres temes que amoïnen la ciutadania, però, al redactar aquestes ratlles, no em puc estar de pensar en el traspàs del company Pujol.

A la Junta de Govern de Gent del Masnou, ens ha quedat un deure pendent. Fa temps havíem considerat la conveniència de sol·licitar la Creu de Sant Jordi per a l'Esteve. Vam coincidir que prou que se la mereixia, però vam ajornar l'acció per a més endavant. Ara ja és massa tard. L'Esteve no ha rebut aquest alt honor del qual, sens dubte, era creditor, si bé sempre ha tingut constància de la nostra consideració més elevada per ser una autoritat com a lingüista i per la seva tasca incansable en la defensa de la llengua. Com a professor, psicòleg, escriptor i divulgador, tota una autoritat. Com a persona, com a amic, com a home de fermes conviccions, tot un luxe haver-lo tingut per company.

El nostre condol més sentit a la seva muller, la Rosa Maria Valls, a les seves filles i a tota la família.

El President

Sumari

EDITORIAL.....	2
IN MEMÒRIAM <i>Esteve Pujol i Pons</i>	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
LA PUNTA DE LA LLENGUA (134) <i>Esteve Pujol i Maria Pujol</i>	5
SOTA LA PLUJA DE TARDOR <i>Josep Condeminas</i>	6
ADEU ESTEVE PUJOL <i>Pere Martí Bertran</i>	7
POLÍTICA DE PAPERS MULLATS <i>Joan Camps</i>	8
LA FAM ÉS URGENT <i>Joan Maresma Duran</i>	9
HISTÒRIES DE LA VILA <i>Joan Muray</i>	10
VIVÈNCIES <i>Pep Parés</i>	12
SOM <i>Oriol Lugo</i>	14
DITES I PERSONATGES <i>Albert Vidal</i>	14
PARLEM DE LLIBRES <i>Pere Martí Bertran</i>	15
TEATRE CAPITAL <i>Rosa Ma. Isart</i>	16
CRÒNIQUES D'ULTRAMAR <i>Joan Muray</i>	16
LA CUINA DE L'ANTÒNIA <i>El Cullerot</i>	18
GENT DEL MASNOU INFORMA	19
VEUS <i>Elena Bosch</i>	19
ADEU ESTEVE.....	20

Inmemòriam

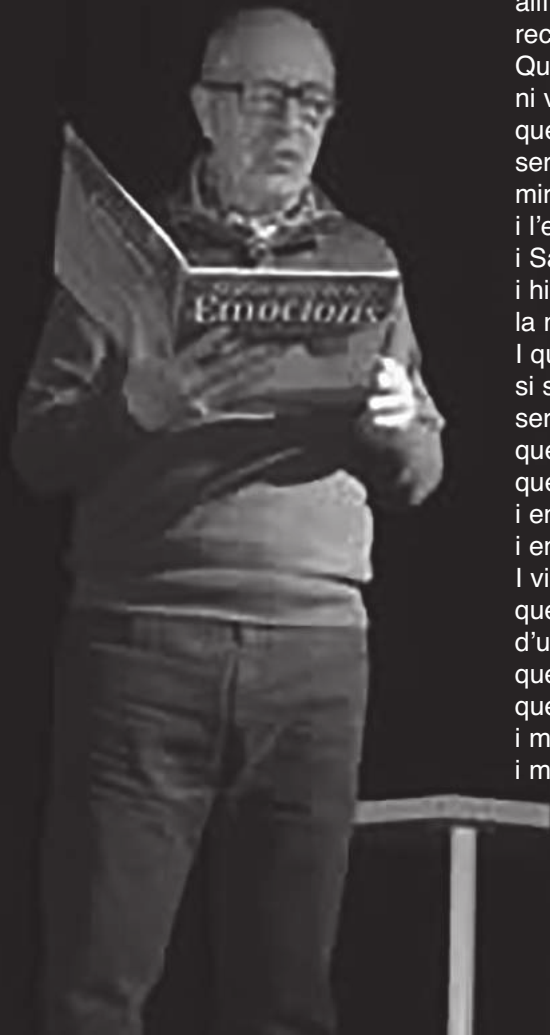
Esteve Pujol i Pons (1941-2021)

L'Esteve Pujol ens ha deixat escrita una petició personal. La lectura d'aquest poema, reproduït per la família en el recordatori del seu traspàs, ens va colpir a tots atesa la data de la composició, fa 30 anys. El millor homenatge que li podem retre serà recordar aquests versos i fer-lo viure en les nostres mirades, en les nostres rialles i en les nostres cançons.

“ELEGIA SEGONA” Juliol del 1991

Quan jo mori, no digueu que he mort,
digueu que visc;
visc aquí
en qualsevol vers d'un poeta,
en qualsevol somriure d'un infant,
en qualsevol petó a la boca;
allí em trobareu,
reconeixeu-m'hi.
Quan jo mori, no haurà passat res,
ni vull que passi;
que els riures i els plors
seran els de sempre;
mireu el mar
i l'esposa
i Sant Mateu
i hi trobareu una mirada sota la vostra:
la meva, que s'hi ha quedat.
I qualsevol que passi pel carrer,
si s'estima i riu,
seré jo;
que no vull morir,
que vull viure en la rialla
i en la cançó a mitja veu
i en la mirada furtiva a la noia que passa.
I viuré en qualsevol esguard
que contempli uns núvols vermells i taronja
d'una posta de tardor, a final d'octubre;
que vull viure allà i aquí,
que aquí m'ho conec
i m'ho estimo massa
i m'hi vull quedar, quan jo mori.

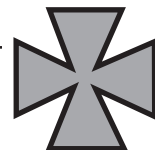
Esteve Pujol i Pons

24 hores al seu servei

FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.
De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Novembre 2021 --

1	dilluns	Viamar	Tots Sants
2	dimarts	Dominguez	
3	dimecres	Aymar	
4	dijous	Ocata	
5	divendres	Riera	
6	dissabte	Fàbregas	
7	diumenge	Fàbregas	
8	dilluns	Dominguez	
9	dimarts	Aymar	
10	dimecres	Ocata	
11	dijous	Riera	
12	divendres	Fàbregas	
13	dissabte	Viamar	
14	diumenge	Viamar	
15	dilluns	Aymar	
16	dimarts	Ocata	
17	dimecres	Riera	
18	dijous	Fàbregas	
19	divendres	Viamar	
20	dissabte	Dominguez	
21	diumenge	Dominguez	
22	dilluns	Ocata	
23	dimarts	Riera	
24	dimecres	Fàbregas	
25	dijous	Viamar	
26	divendres	Dominguez	
27	dissabte	Aymar	
28	diumenge	Aymar	

29	dilluns	Riera
30	dimarts	Fàbregas

-- Desembre 2021 --

1	dimecres	Viamar	
2	dijous	Dominguez	
3	divendres	Fàbregas	
4	dissabte	Ocata	
5	diumenge	Ocata	
6	dilluns	Dominguez	Constitució espanyola
7	dimarts	Aymar	
8	dimecres	Aymar	La Purissima
9	dijous	Ocata	
10	divendres	Riera	
11	dissabte	Fàbregas	
12	diumenge	Fàbregas	
13	dilluns	Dominguez	
14	dimarts	Aymar	
15	dimecres	Ocata	
16	dijous	Riera	
17	divendres	Fàbregas	
18	dissabte	Viamar	
19	diumenge	Viamar	

Horaris de les farmàcies del Masnou

Aymar (Maricel)

Almeria, 14 · 93 555 03 81

Domínguez (Est. Masnou)

Enamorats, 2 · 93 555 59 36

Fàbregas

Navarra, 68 · 93 555 19 79

Ocata

JFKennedy, 5 · 93 555 33 08

Riera (Club nàutic)

J.Llimona, 22 · 93 555 08 55

Viamar

Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03

De dilluns a divendres

Dissabte

9 - 21

9- 14

8 - 20.30

9 - 13.30

9 - 13 i 16.30 - 20

9.30 - 13

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 20.30

9 - 14

h o ú s t i A n o b e r t a

Totes les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran**, només, amb el **nom i cognoms** de l'autor. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim o inicials. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

ESTEVE

M'és difícil començar aquest "fins a sempre Esteve".

La teva gent teníem l'esperança de no haver de fer-lo. Estàvem convençuts que et recuperaries però no ha estat així. Ens hem quedat sense espòs, sense pare, sense avi, sense mestre, sense amic. I no puc evitar sentir-me trist.

Hi ha tantes coses encara que volia preguntar-te, em sento tan egoista de la teva amistat que em fa mal no poder veure'ns més.

Feia molts anys que caminàvem junts en la publicació de Gent del Masnou, sempre ens havíem respectat i penso que ens enteníem. Quina

gran persona és la que estima i vol donar i compartir sense fer mal al cor de la gent.

Recordo anècdotes, moments, projectes, consells, refranys, acudits, rialles, tristors, bons moments i dolents, la teva estima per les lletres, la Llengua i la Terra, el teu amor per la família, la vida i l'amistat, tot això, ho trobaré a faltar.

Cap a finals dels anys 70 vas ser el meu primer i únic professor de català i com que era un molt mal alumne encara ara t'escarressaves en continuar ensenyant-me normes, excepcions i fórmules perquè el meu català anés millorant de mica en mica. Gràcies company Es-

teve. Qui m'escriurà ara correus de feina i whatsapps comentant-me, aconsellant-me, rectificat-me, guiant-me? M'has deixat anar de la mà i fins que no m'hi acostumi em sentiré desvalgut.

Ara fa un any em vas elogiar un escrit que vaig fer a la revista, i això, venint d'una persona com tu, em va esperar a voler escriure i fer-ho el més bé possible. Això era en essència el que representaves tu per la gent que estava al teu costat. Jo sempre et recordaré i t'ho agrairé. De fet penso que és el més important que es pot deixar en el pas per la vida de qualsevol persona: el bon record. Tota la resta són coses, que a vivència personal, poden tenir més o menys importància però no són res més que això, coses.

Podria dir més, molt més, moltíssim més però em sembla que tot això és el que et volia dir.

Esteve, amic, que tinguis un bon viatge.

Lluís Valls Mari

MESTRE, COMPANYY, AMIC.

Ei, company, a qui se li acut! Marxar així, sense poder-nos acomiadar com cal! Ja, ja sé, sempre has estat molt teu, amb gran criteri propi i forta personalitat. I, una vegada més, has anat a la teva... malgrat les nombroses vegades que has anat a les dels altres. No has fallat mai quan se t'ha demanat alguna cosa i ho has fet amb ganes, com si fos cosa teva.

Com quedem? Bé, potser no cal quedar. Ja ens trobarem un dia d'aquests allà on sigui i tornarem a parlar de paraules que tenim a *la punta de la llengua*, de coses de l'idioma que tant estimem.

Mentrestant, aniré fent via cap al revolt de les frases mal dites, dels mots imposats des de fora, dels embolics de llengua als quals ens han dut els temps que corren...

Tu, espera, que no trigo. Quedem, oi? Fins aviat, mestre, company, amic. Fins ara.

Albert Vidal i García

La punta de la llengua (134) Esteve Pujol i Pons. Maria Pujol i Valls

Les locucions i frases fetes denoten la riquesa i fecunditat d'una llengua. En català, com bé sabem, n'existeixen moltes i de ben vives, tot i que podria ser que els més joves no en coneguessin algunes perquè no les han sentit en el seu entorn. En aquest i els propers butlletins, destacarem algunes d'aquestes expressions.

Per començar, en recollim algunes que contenen un verb. Per exemple, amb el verb *fer*, que en català és un verb molt productiu, podem dir **fer-ne un gra massa** (excedir-se, portar les coses massa enllà), **fer catúfols** (repapiejat), **fer calaix** (guanyar diners en una botiga) o **fer el préssec** (deixar-se enredar, caure en el ridícul). Amb altres verbs, trobem **no estar fi** (no trobar-se bé), **anar-li al darrere amb un flabiol sonant** (perseguir algú inútilment perquè faci alguna cosa) i **buscar-li les pes-**

sigolles (provocar algú).

Ja que hem esmentat la frase feta de *fer calaix*, en volem recordar algunes altres relacionades amb els diners: pagar **bitllo-bitllo** (al comptat), un **sopar de duro** (fet poc rellevant presentat com a magnífic) i **de franc** (gratis).

Si en volem aprendre de noves o aclarir el significat d'algunes que ja coneixem, podem consultar-les en diccionaris generals, diccionaris específics de locucions, frases fetes i refranys i en reculls difosos a internet. També les podem trobar en llibres divulgatius com el que acaba de publicar l'estudiós Jordi Badia i Pujol, titulat *Salvem els mots*, de l'editorial Rosa dels Vents. Aquest autor vol reivindicar paraules i expressions catalanes que estan caient en desús. Us el recomanem!

US RECOMANEM LLEGIR ELS BUTLLETINS DE GDM EN EDICIÓ VIRTUAL

Jul. Ago 21 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_0708_2021.pdf
Setembre 21 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_09_2021.pdf

Octubre 21 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_10_2021.pdf
Novembre 21 http://www.gentdelmasnou.cat/pdf/gm_11_2021.pdf

SOTA LA PLUJA DE TARDOR

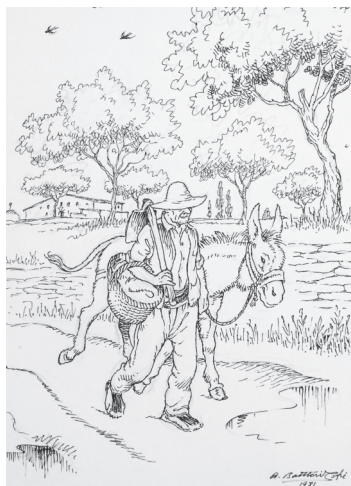
Un record d'Antoni Batllori

Josep Condeminas

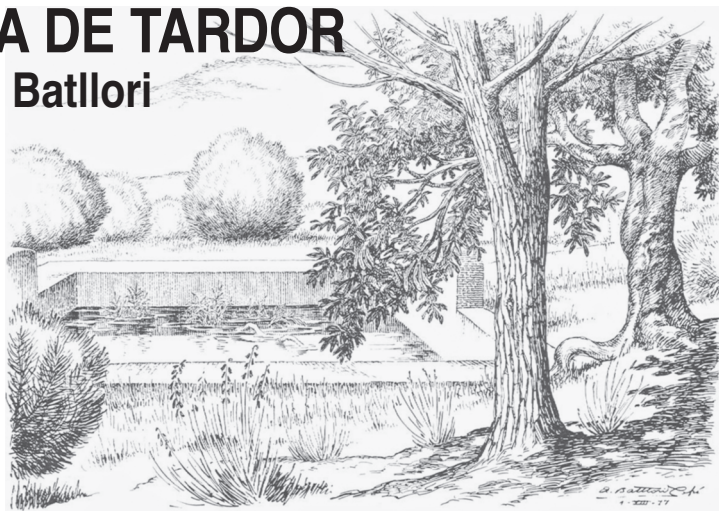

Autorretrat d'Antoni Batllori

Per a molts la tardor és una estació més aviat trista i melancòlica, la dels primers freds, la de la pluja persistent; però també és un període bell i romàntic, font d'inspiració, entre altres, del dramaturg Albert Camus, que va dir: *La tardor és una segona primavera, on cada fulla és una flor*. També s'ha dit que: *A la tardor hi trobes el silenci apropiat per escoltar el teu interior*, i un pintor la va descriure com: *L'hivern és un aiguafort, la primavera una aquarel·la, un oli l'estiu, i la tardor un mosaic de totes elles*. També en el seu dia, el dibuixant Antoni Batllori i Jofré (1915-1999), possiblement inspirat per la tardor, va dibuixar la il·lustració que acompanya la portada d'aquest butlletí, una visió rural, romàntica i sota una pluja de

Un dibuix de la pagesia, tema preferit de l'Antoni Batllori

La Bassa nova de Teià" per Antoni Batllori i Jofré. Estiu de 1977

tardor de l'entrada al poble de Teià.

De petit havia vist els dibuixos del senyor Batllori en còmics, llibres i altres publicacions, i sempre m'havia agradat molt el seu estil. Viví a Barcelona, però passava llargues temporades a

Fotografia de l'Antoni al seu estudi.

Teià, on tenia casa. Quan el vaig conèixer, em va semblar una persona cordialíssima, ocurrent i em va convidar a visitar el seu estudi de Teià, on vaig poder veure molts dels seus dibuixos, tots ells excel·lents i, al llarg de la visita, li'n vaig comprar uns quants. De vegades ens trobàvem pel poble i sempre teníem un moment de conversa. En diverses ocasions, m'ensenyava els seus últims dibuixos que portava en una carpeta i dels quals acostumava a fer una fotocòpia. Era agradable veure'l amb quina il·lusió et mostrava els seus últims treballs. *Aquests encara són calents, els he fets aquesta nit*, em deia enriolat. Vaig tenir el goig de visitar-lo diverses vegades a casa seva, on sempre vaig ser rebut amb gran cordialitat per ell i la seva esposa.

L'any 2016, el seu fill, Antoni Batllori, també dibuixant, va editar un llibre biogràfic del seu pare, *A. BATLLORI JOFRÉ EN 100 (+1) DIBUIXOS*. Per a mi el llibre és una autèntica joia, il·lustrat amb profusió de dibuixos gairebé cronològics de la seva carrera, amb un text àgil i alhora divertit, amb anècdotes i detalls de la personalitat del dibuixant. Era un professional que dibuixava el que li encarregaven, però el que més li agradava era dibuixar el món rural català, una Catalunya somiada. Tot i que, segons el seu fill, el senyor Batllori era un home pausat i tranquil, dibuixava però de manera ràpida. Un cop solucionat mentalment el dibuix, l'esbossava un mínim amb llapis i, seguidament, el feia amb tinta. L'any 1992 la Generalitat li va concedir la Creu de Sant Jordi.

La darrera vegada que el vaig visitar ja no es trobava gaire bé. Em va fer passar a una sala i vam estar parlant una estona. Qui s'havia d'imaginar que seria la darrera vegada que el veuria? Mesos més tard, em vaig assabentar de la seva mort. A l'església de Sant Martí de Teià hi van fer un funeral en presència de la seva família. A l'acabar, ens van fer entrega d'un recordatori, un apunt d'un dels seus dibuixos.

Serveixi, doncs, aquesta imatge de tardor teianenca per recordar l'amic Batllori, genial dibuixant i excel·lent persona.

Font consultada: El llibre *A. BATLLORI JOFRÉ EN 100 (+1) DIBUIXOS* i Internet.

Adeu, Esteve Pujol i Pons

Pere Martí i Bertran

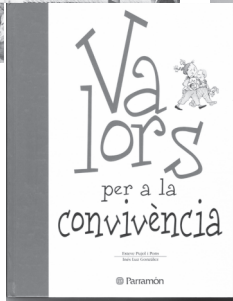
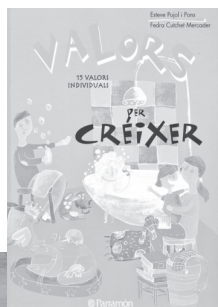
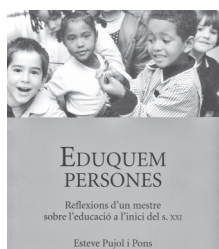
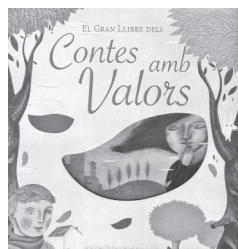
Fa pocs dies ens ha deixat l'Esteve Pujol i Pons (Sabadell, 1941), un home d'aquells que per sort la cultura catalana té a moltes poblacions del país. Un home compromès, treballador, entusiasta, culte, discret, polifacètic, dedicat a la família, als amics, al poble, a la llengua, a la cultura i al país. Un home que ha estat puntal de la cultura local, però que en molts moments l'ha transcendida i, no cal dir-ho, ha enriquit la nacional. Només ens vam veure personalment una vegada, al seu Masnou d'adopció, però ens vam cartejar (majoritàriament per correu electrònic tot sigui dit) molt sovint. Del dia que vam passar junts al Masnou en recordaré sempre l'entusiasme en tot el que em va mostrar, tant de la població i els voltants com de les seves múltiples activitats culturals. Passejant per la vila, em va cridar extraordinàriament l'atenció les vegades que es va aturar, ara per recollir una llauna o un paper i llençar-ho a una paperera, ara per posar dreta una torreta que s'havia tombat... El civisme portat a l'extrem, vaig pensar, i l'hi vaig comentar; em va somriure i em va dir que s'estimava massa el Masnou per fer veure que no ho veia. També me la a cridar, és clar, el seu

L'Esteve, tercer començant per la dreta, en un acte de celebració on la coral Xabec hi va fer una actuació.

coneixement de la història local: els orígens d'aquell parc, el modernisme d'aquell edifici, les personalitats que havien nascut o viscut en tal casa o en tal altra... De les seves múltiples activitats, ja en coneixia unes quantes, com ara la seva passió per la poesia popular, que conreava i que es plas-mava, per exemple, en una nadala, curiosa i rigorosa alhora, que arribava puntual cada desembre; la seva dedicació a la llengua, que dominava com

pocs, i sobre la qual va escriure nombrosos articles de divulgació, sobretot a la revista *Gent del Masnou*; la seva faceta d'escriptor, sobretot de textos centrats en els valors, sobre els quals tant va escriure i va divulgar en llibres com *Valors per a la convivència*, *Valors per créixer*, *El gran llibre de les emocions*, *Eduquem persones...*, i en múltiples conferències i classes a la universitat i en cursos de formació del professorat. Perquè l'Esteve no va fer de mestre, sinó que en va ser al llarg de tota la seva vida. També en vaig descobrir de noves, d'activitats, com ara la seva passió per la música i el cant i pel teatre o les col·laboracions radiofòniques en diverses emissores, principalment a Ràdio Estel. Però sobretot, aquelles poques hores que vam compartir, em van servir per confirmar el que ja intuïa: l'Esteve era un patriota, un activista de la llengua i de la cultura catalanes d'aquells que van fer que l'intent de genocidi cultural del franquisme, com molt bé el va definir en Josep Benet, fracassés. Et trobarem a faltar, Esteve, per moltes coses, però sobretot pel teu compromís, cívic i social que ha fet una mica més ric i ple aquest nostre país que tanta necessitat té de gent com tu.

Alguns dels llibres escrits per l'Esteve

POLÍTICA DE PAPERS MULLATS

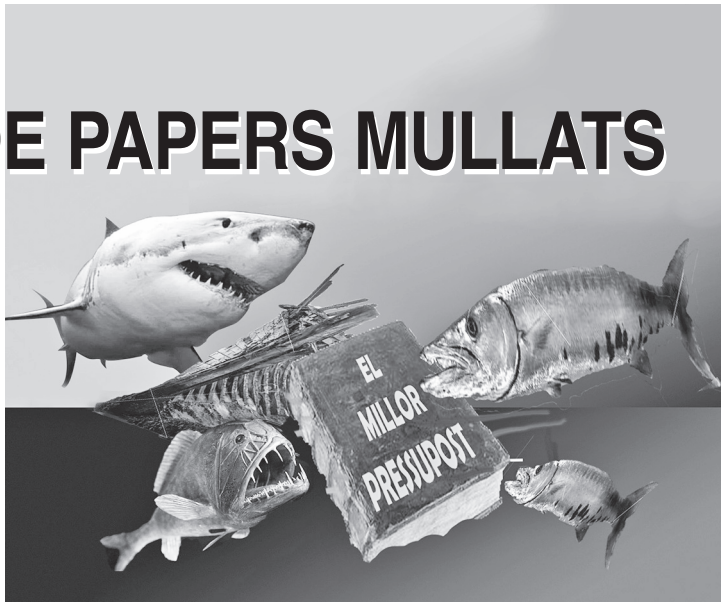
Joan Camps i Ortiz

El Conte de l'Oncle i el *Toco Mocho* són dues estafes clàssiques que es basen a excitar l'ambició humana instintiva i anul·lar els escrúpols que posen fre davant el dubte d'obrar immoralment a una proposta il·lícita per obtenir un benefici ocasional. Són estafes antiquíssimes, però que, de tant en tant, els estafadors encara són capaços de trobar incauts curts de gambals que encara hi cauen de quatre potes.

Un estafador pot enganyar molta gent molt de temps, però és impossible poder enganyar tothom eternament, però això vull assenyalar l'estafa persistent d'arquitectura piramidal orquestrada per màfies que any rere any entonen la mateixa música i lletra subliminars d'efectes més delirants que un Barça-Madrid, més embriagadors que un botellot de garrafa, més estupefaents que una esnifada de ketamina barrejada amb cocaïna. Són veus que, any rere any, pregonen grans béns comuns per a tothom, tan quimèrics com convincents, que a l'hora de prometre no tenen límit en mentir cínicament perquè, l'estafa, la fan aferrats a càrrecs vitalicis, a portes giratòries ben untades per escapollir-se i amb un mínim risc; sempre se'n surten sense purga; com a mínim, mantenen el cul al coixí de la cadira per la franquícia dels quatre anys que els promet durar cada legislatura.

Podríem dir que aquesta estafa és més antiga que el Conte de l'Oncle i el *Toco Mocho*, però la seva envergadura cal catalogar-la en la categoria dels fraus de coll blanc, de colpistes emmedallats o de caps coronats de tots coneguts. Però, ai!, tampoc no ens refiem dels que portaven americanes de pana i dels que van sense corbata que, quan entren a ser part d'orquestra, tampoc no milloren la melodia ni la lletra perquè, si ho fessin, corren el risc de quedar fora de la foto on aspiren ser eternament.

La majoria dels que esteu llegint aquesta pàgina ja deveu haver ende-

vinat a quina estafa em refereixo, ja que, des de fa quaranta-tres anys, quasi tothom ha sofert les conseqüències de tan ben travada ensarronada. Per això, una vegada prenguem consciència de com d'il·lusos hem estat, pregonem-ne l'amarga experiència, com si es tractés d'un virus crònic el qual, en haver fet tard, ja no podem aturar amb una vacuna perquè tots els que compartim DNI espanyol estem infectats; per això, només podem aspirar a un antídoto, un contraverí que ens tregui la son de les orelles i, mentre hi hagi temps, ens dediquem exclusivament a aturar tan crítica i perniciososa pandèmia.

Diguem, doncs, les coses pel seu nom perquè, en els propers dies, els millors estafadors de torn ens voldran vendre el paradís somiat. Parlant clar i català, l'estafa del "PRESSUPOST" és l'engany més fraudulent i més antic del Règim del 78, sistema polític que adora Felipe González Márquez, el de la *bodeguilla* i el de l'equació "X" de primer grau que és una incògnita sense resoldre. L'home que del 2010 al 2015, en ser escollit conseller independent de Gas Natural Fenosa, fou el cas més representatiu de l'endogàmia partidista i espúria de les portes giratòries i que fa un parell de setmanes ha posat la mà al foc per Pedro Sánchez, quan just fa dos mesos estava conspirant per fer-li el lliit.

Alerta, doncs, als cant de sirena, ja que el partit més progressista mai vist al món mundial ha perpetrat el

"PRESSUPOST" millor mai ofert a Catalunya i ho faran amb superlatiu cinisme d'ignorar la morositat acumulada dels pressuposts pendents d'executar, acumulats des del 1978. Vet aquí l'excusa del mal pagador que, en lloc de posar-se al dia, demana una demora del deute pendent perquè, colant el millor "PRESSUPOST" i donant llargues en acomplir-lo, seguirà enviant engrunes de morralla al cove sense invertir un ral efectiu a Catalunya. L'engany, igual que el dècim del *Toco Mocho*, ha estat l'oferta virtual de 1.700 milions d'euros d'Aena, l'amo i senyor que administra des de Madrid totes les decisions executives de l'Aeroport de Barcelona el Prat, una inversió a més de cinc anys vista sotmesa a l'arbitrarietat pressupostària d'executar-ne el 10% a Barcelona i prioritant 110% que per costum s'executa a Madrid. Una inversió multimilionària en un paper mullat de valor inferior a la decisió unilateral que, des de Madrid, van decidir canviar el nom de l'Aeroport del Prat pel d'*Aeropuerto de Josep Tarradellas*. O sigui, res per posar a l'olla! i com sempre: als catalans, ni aigua.

No ens han de sorprendre els escarafalls de Josep Sánchez Llibre, president del Foment del Treball Nacional, ni tampoc gaire els criteris del Cercle d'Economia de Barcelona presidit per Javier Faus. Són les clagues interessades del centralisme espanyol que pregonen el que diuen per amagar el que callen.

La fam és urgent

Joan Maresma Duran

La recerca divulgada a principi de mes per la *Rede Globo* mostra l'alarmant dimensió dels problemes d'una part de la població brasilera a l'hora d'aconseguir aliment en el país: uns 20 milions de brasilers han passat fam durant l'auge de la pandèmia enguany. Aquesta xifra és gairebé el 10 per cent dels habitants del país.

Aquests números demostren que es necessita –i amb urgència– un programa nacional que englobi totes les persones de baixa renda i que es destinin més recursos a aquesta parcel·la de la població que ha anat creixent.

La fam, que havia anat enrere a Brasil entre 2004 i 2013, va tornar a pujar el 2018 i va atènyer el 9 per cent de la població el desembre d'aquell any. I no és només la fam –el terme tècnic de l'estudi parla d'"insegurança alimentar grave"– la que va créixer. L'anomenada "insegurança alimentar leve" –quan els aliments en una casa s'acaben abans que se'n puguin comprar més– també va pujar i arriba al 35 per cent de les famílies.

No hi ha controvèrsia entre els especialistes citats a l'informe: per acabar amb la fam, és necessari augmentar el valor del benefici del programa social *Bolsa Família*. Em fa l'efecte que no hi hauria d'haver res més urgent. Però, segur, peco d'ingenu.

Per no reforçar el programa *Bolsa Família* –aquest nom està associat al

Partido dos Trabalhadores de l'ex-president Lula– el govern del president contra Brasil va decidir crear no fa massa un programa anomenat *Auxílio Brasil*. El problema és que està tot encallat en el congrés perquè d'algun

temps la seva aprovació.

El desgovern d'aquest homenet, no obstant, insisteix en un protagonisme legislatiu que serveix només als interessos electorals de l'actual president per a les eleccions de l'any vinent. Mentrestant, aquests interessos immorals parlen més alt; i la fam i la misèria s'estenen.

I jo, en la meua petita consciència, m'adono –ho sé des de fa molt de temps– que soc molt afortunat per tenir sostre, plat a taula, roba neta, lavabo i aigua corrent. Hi ha molta gent que no té cap dels cinc punts que acabo d'escriure. I, si no existeix aquesta infraestructura, l'existència material es va complicant a poc a poc. Segurament formo part de l'abúlica massa del món; la que no s'assabenta de res ni se'n vol assabentar... Però aspiro que tot més o menys funcioni i que tot sigui al seu lloc. Cada matí i cada vespre. És una utopia i també en soc conscient. El món és a les mans d'individus defectuosos i turmentats. I els pidolaires només creixen.

Històries de la vila

Joan Muray

CRIMS AL MASNOU

Carrer Barcelona (Camí Ral)

Aquestes històries són les que fan 340 dels 401 butlletins que, amb aquest, portem editats. Mai havia tocat aquest tema, no sols per ser molt delicat, ans també per respecte a les famílies i, com no, perquè, per fer-ho bé, s'ha de confiar hom de la documentació judicial i a voltes és difícil accedir-hi.

Si hom volgués fer del tema un llibre, seria una altra cosa, però, per l'espai disposat per a aquestes històries, seria molt difícil fer-ne un extracte, a més dels judicis ja exposats. Però sí que es poden fer unes històries que els esmentin, sense entrar ni amb noms de ningú, sigui el mort o l'assassí.

Al Masnou, com pràcticament a tot arreu, no ens hem estalviat aquesta nafra de la societat ja que, si hi ha el bé, també hi ha d'haver el mal, com hi ha dia i nit, blanc i negre, bons i dolents, etc.

Per sort, encara que no ens ho sembli, hi ha més bo que dolent; tot i que aquest darrer fa més forrolla, l'altre passa més desapercebut. Si no, vegem com a exemple els capitans de la nostra marina de vela: n'hi va haver uns vuit-cents i, de dolents, només uns vuit. Això representa un 1%.

Els crims del Masnou dels quals tenim constància, més o menys des del temps en què la nostra vila es va independitzar de les de Teià i Alella el 1825 i el 1846 respectivament, són pocs, encara que sonats. Tot i que, segurament, no els esmentaré tots, potser per desconeixement, intentaré descriure'n els principals o, si més no, aquells dels quals més s'arribà a parlar.

El més antic del qual tenim record fou el d'una noia al mes de juliol de 1908; se'n feu fins i tot un llibret (1). Va passar al veral d'Ocata i va fer córrer molta tinta o, millor dit, molta saliva ja que, en aquell temps, el poble tenia sobre els quatre mil habitants i pràcticament tot-hom es coneixia. La víctima era una noia jove i els assassins, un matrimoni foraster de mitjana edat; es deia que aquests eren molt religiosos, podríem dir, fanàtics. Es va arribar a dir que fou un crim misteriós.

Un altre, aquest doble, va passar al veral de l'antic veïnat de mar d'Alella. Fou un crim doble, un home i una dona, però que no era cap parella ni hi havia cap afer misteriós. Era simplement que l'home, al moment dels fets, es trobava bevent vi a la casa de la dona, que hi despatxava. L'assassí també residia al

Masnou i el prengueren, li feren judici i estigué uns quants anys en presó abans no l'ajusticiaren al garrot vil.

Al cap d'uns anys, un cop finida la dictadura franquista, i amb més llibertat de premsa, una revista en publicà el cas, incloent-hi una còpia de la sentència del judici. Es podia llegir i acabaves veient que, pràcticament, no el condemnaren a mort pel doble assassinat sinó perquè tenia, pels jutges aquells, unes —diquem-ne— tares que l'abocaven a la maldat: els seus pares vivien en pecat (no eren casats), ell no s'havia afiliat a la Falange i no anava a missa. Ja vegeu quina cosa! Avui dia, per molta gent, això és el més normal del món.

Uns anys més tard, n'hi hagué un altre que també commocionà la vila ja que tant la víctima com l'assassí eren del Masnou. La víctima era una senyora de família masnovina i força coneguda. Ocorregué al veïnat proper a la parròquia de Sant Pere. Sembla que l'assassí, un home més jove que la víctima, havia anat a fer alguna feina a casa de la dona i acabà matant-la, sembla que amb un cop de sífo. L'assassí, a diferència de l'anterior, no fou executat i, al cap de pocs anys de ser a la presó, se'l va tornar a veure per la vila.

També hi va haver, fa bastants anys, crec que al darrer terç del segle passat, un crim que es podria qualificar de passional: va ser assassinat un dels dos membres d'una parella gai.

També al mateix període, hi hagué el d'un pare que va matar quasi tota la seva família, o sigui, la dona i fills.

Només se'n va salvar un que, per sort, aquell dia era fora d'excursió, sembla que amb el col·legi. Ell després es va suïcidar.

I arribem al present segle, al qual, segons es troba documentat, n'hi ha hagut tres. Un era un ciutadà xinès que fou mort davant d'un taller suposadament il·legal. Un altre era d'una dona que residia al Masnou, però que fou comès a Barcelona, al parc de Montjuïc. Aquesta dona sembla que exercia la prostitució. I també un d'una mare que ofegà al llit la seva filleta de pocs mesos i que es va intentar suïcidar posteriorment.

A tots ells, hauríem d'afegir els crims comesos abans d'esclatar la guerra de 1936/39, durant i després. Tots ells, crims fets per un bàndol i per l'altre per raons ideològiques, encara que també es diu que alguns foren per deutes, que així quedaven saldats.

Abans de la guerra, els assassinats foren 23 segons consta en un estudi documentat (2). I, després de la guerra, pràcticament tots els morts van ser persones afusellades al tristament cèlebre Camp de la Bota; el nombre de víctimes fou de 27 segons uns i de 28 segons uns altres.

I, abans de finir aquestes històries, vegem què ens diuen els diccionaris sobre *crim* i *assassinat*.

CRIM: Violació greu de la llei moral. Infracció punible de caràcter greu.

També hi ha els **CRIMS DE GUERRA:** Acte contra les lleis, els acords o els costums de guerra.

I **CRIMS DE LESA MAJESTAT:** Crim comès contra el sobirà de l'estat.

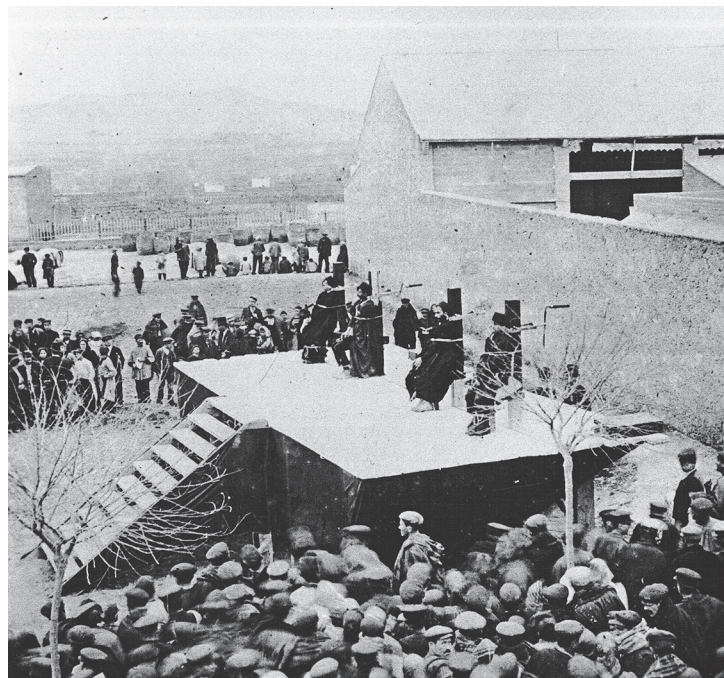
També hi ha l'**ASSASSINAT**, que és un delicte de caràcter molt específic que consisteix a matar una persona amb alguna de les següents circumstàncies: traïdoria, acarnissament, etc. També es tracta d'assassinat si l'homicidi es realitza per mitjà d'inundació, incendi, explosiu o verí.

NOTES

Llibret fet per J. Bertran i Estapé el 1908. *República, revolució i guerra civil (El Masnou 1931/39)*. De Jordi Amat i Teixidó, doctor en història. Publicat el 1995.

Parròquia de Sant Pere acabada la Guerra Civil, cremada i amb *Cruz de los Caidos*.

El darrer ajusticiament públic a Barcelona, pel garrot vil

Vivències

Pep Parés

La solitud a l'hospital

El sistema de salut de la Unió Europea és un llegat de la guerra freda. Davant la pressió propagandística del bloc comunista amb la seva defensa de l'obrer, hi calia contraposar una vida també digna per als treballadors de l'Europa de l'oest, del cantó capitalista. La sanitat pública forma part d'una d'aquestes cessions. És una realitat social que ens fa singulars amb relació a la resta del món. Ni la Xina comunista no té aquests nivells de protecció de la salut quan hauria de ser-li una prioritat, atesa la seva vocació socialitzant. De fet, la Xina és un país de profundes contradiccions.

Quan veus nacions tan riques com els Estats Units sense un sistema de protecció de salut eficaç —excepte si tens molts diners— aprens a valorar la sanitat europea que, d'una forma o d'una altra, no et deixarà mai al carrer per no poder pagar-la. O sigui que tenim l'assistència sanitària garantida durant tota la nostra vida. Això seria un somni per a milions de famílies nord-americanes perquè, a la pròpia desgràcia de la malaltia, se'ls ajunta la ruïna de la família si volen comptar amb una medicina de qualitat. De vegades no som conscients d'allò que tenim!

El nostre país pot presumir d'una excel·lent sanitat. Malgrat això, les diferents crisis econòmiques li han anat minvant els recursos econòmics i humans, però se'n sortia gràcies a l'esforç extra dels seus treballadors. L'arribada de la pandèmia ho canvia tot. El sobreesforç per afrontar la Covid-19 troba una sanitat que podia anar fent la viu-viu, però sense múscul per encarar aquesta plaga sense trontollar.

Hi ha un element distintiu que millorava la qualitat humana del sistema abans de la Covid: l'ajuda inestimable dels familiars o acompanyants dels pacients! D'una manera o una altra,

cada família tenia cura del seu malalt i assumia —des de l'habitació— les petites tasques diàries que alleujaven la feina de les infermeres i d'altre personal de l'hospital: avisar del gota a gota, el got d'aigua sempre a punt a la tauleta, donar el menjar, la roba neta; saber de primera mà l'opinió del metge, repetir els tocs de timbre si algun servei s'endarreria gaire...

Amb la Covid ha pres protagonisme la solitud dels malalts i, en molts casos, la seva mort sense ningú al costat. Una situació de gran rellevància sentimental i humana provocada per la prohibició d'entrada dels acompanyants i familiars als hospitals. La pandèmia ho exigia.

Aquests dies he viscut l'experiència d'una familiar de més de noranta anys que ha estat sempre al costat del seu marit. Una caiguda sobtada li va fracturar el maluc. Ingressa a l'hospital sense la companyia de cap conegut. Les normes Covid ho prohibeixen, tal com dèiem. No se la pot visitar fins al cap de tres dies i només durant tres hores. Quan hi vaig em trobo una persona desorientada, trista, que no menja, que beu pel gota a gota i amb

moltes ganes d'agafar-te la mà. Aquest dia en concret, amb paciència, es menja de mica en mica tot el dinar perquè li'l dono. Al final, quatre dies després, ens la tornen atesa la seva precària salut física i mental i amb l'esperança que a casa seva s'alimenti millor i es refaci. Tot just arribar-hi, comença a menjar i a reequilibrar el seu organisme. S'orienta i menja millor i recupera el somriure. L'espai familiar i la companyia són, de totes totes, una excel·lent medicina. Si n'ha fet de mal la Covid fins i tot als que no l'han passada!

Ni per resistir, ni tan sols per respondre: per la independència, construïm sobirania!

Al llarg dels darrers anys, el moviment popular independentista (amb l'Assemblea Nacional Catalana com a catalitzador) ha viscut un canvi de paradigma que ens ha permès evolucionar i madurar. L'experiència del 2017 i la frustració de l'oportunitat perduda el 2019 ens ha portat a reflexionar sobre el paper que ens toca jugar com a actor polític de primer nivell. Aprendre dels errors i seguir avançant és, doncs, la clau per a l'èxit dels moviments d'alliberament nacional; durant la tardor del 2017 ens va afeblir no controlar determinats sectors de l'economia, el teixit associatiu, el moviment sindical, etc.

Aquest dèficit l'hem pogut copsar també en la crisi energètica que estem vivint. Lluny de viure una crisi pel conflicte entre la UE i la Federació Russa, el moll de l'os de la tragèdia que vivim a la major part dels Països Catalans i a la resta de pobles sotmesos al jou del Regne d'Espanya és l'estructura socioeconòmica de l'Estat, que, fruit de l'herència franquista, està irremediablement al servei de les elits extractives. Aquí veiem la necessitat d'avançar cap a la sobirania (la independència) energètica, de forma acordada amb el territori.

Això no passa sols per avançar cap a la instal·lació de plaques i aerogeneradors en massa: passa també per posar al servei del país les instal·lacions estratègiques sota control de l'Estat i d'empreses de l'IBEX-35, i passa per planificar la transició energètica garantint que els beneficis del canvi de model energètic no cauen directament o indirectament en mans de l'Estat opressor.

Però no ens podem quedar mai més en el plany, la denúncia o la resposta. Ha arribat l'hora que l'independentisme mostri que ha vingut a fer país (a fer la independència). Per això hem de posar tota la llenya al foc per avançar cap a la sobirania energètica:

el moviment popular independentista no serà al costat del Govern de la Generalitat per avançar-hi, sinó que fa anys que el vam avançar.

Així doncs, ha arribat l'hora d'arremangar-nos: posem-nos al servei del poble català per avançar cap a la sobirania energètica i -com ja fem amb la sobirania fiscal- prenguem la iniciativa de construir consciència sobre més sobirania. Estic convençut que l'Assemblea instarà la resta d'organitzacions del moviment a treballar

plegades en aquesta línia.

En el fons, és molt senzill: tota sobirania que no construïm nosaltres serà construïda contra nosaltres

Martí Claret

Secretari nacional de l'Assemblea

Som

Com ho podem fer per gestionar millor els nostres conflictes i ser tots una mica més feliços

Dr. Oriol Lugo

Psicòleg & Coach Executiu i Personal. Expert en Teràpies Neurocientífiques

www.owlpsicologia.com

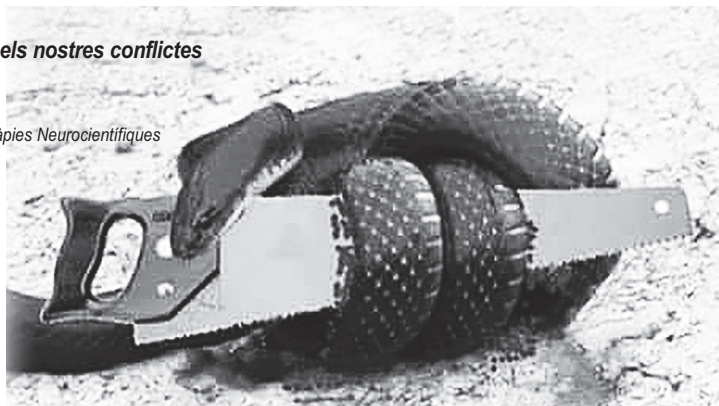
LA SERP I LA SERRA

Hi ha una antiga fable que diu que, en una ocasió, una serp que reptava propera a una obra de construcció va topar amb una serra. Quan la serp va tocar la serra, es va sentir amenaçada. Va percebre que hi havia quelcom que podia ser un perill per a ella. Llavors va tractar de mossegar-la. En notar la duresa del metall, la serp va intuir que els seus ullals no podien causar-li cap mal. Llavors va optar per enrotllar-se al seu voltant.

—Ara sí que les tenia totes de guanyar!— pensava l'animal.

A mesura que es va anar enrotllant, va notar com les puntes de la serra s'anaven clavant en el seu cos. Tot i això, l'animal seguia estrenyent l'objecte amb la intenció d'asfixiar-lo.

Va arribar a un punt on la serp estava sagnant, però interiorment pensava que ja faltava poc per poder acabar

amb aquell perill.

Finalment la serp va acabar morint fruit dels talls que ella mateixa s'havia provocat.

La moralina d'aquesta història és la següent:

• **A quines coses, situacions o persones ens aferrem a la vida?**

• **Quantes d'elles ens fan més mal que bé?**

• **Hi ha algun benefici en la venjança?**

Són reflexions que ens costen de fer ja que, com la serp, ens sentim amenaçats/des o en perill. És per això que podem de vista quina és la situació real.

A vegades és molt millor passar de

llarg. No som ni millors ni pitjors per renunciar als conflictes. Pot ser que simplement no tenim ganes de lluitar o de batallar.

També és important distingir quines són les situacions on val la pena poder-hi posar límits i fer-nos valer d'aquelles que simplement és millor deixar passar.

Si la serp hagués simplement deixat estar la serra, molt probablement encara seguiria viva. Però, si us hi fixeu, va haver-hi diferents punts o moments on va tenir l'ocasió de desistir. Quan la va mossegar, podria haver decidit no seguir atacant. O en el moment d'enrotllar-se i notar les puntes esmolades.

A la vida també tenim situacions que ens indiquen que val més desistir i evitar certs conflictes.

Dites i personatges populars (72)

Albert Vidal

PER QUÈ DIEM...

SER UN LLEPACULS

Deu ser veritat o no, però el cert és que s'explicava una vella història que podria haver donat origen a la parèmia.

En temps feudals, els reis eren sobirans en el sentit ple de la paraula, amos de vides i hisendes, com es deia aleshores, als quals calia obeir a ulls clucs sota penes que podien anar des de la confiscació de les seves possessions fins al desterrament i, en casos greus —o si al monarca així li semblava—, la mort.

Es diu que a l'illa de Sicília hi havia un rei molt donat a fer barrila. A les molt

Frederic II rei de Sicília. Segle XIII

escasses referències que ens han pogut arribar —cròniques d'autors anònims i mai datades, rondalles també sense data i algunes cançons trobadoresques o satíriques—, es podria deduir per comparació amb alguns fets coetanis que el fet que originaria la locució es podria situar cap al segle XIII, en la cort de Palerm.

Per tant, el rei governant hauria estat, si més no, Frederic II, qui, a més de rei de Sicília, també ho fou del Sacre Imperi Romanogermànic des de 1220 fins a la seva mort el 1250.

Fou un sobirà força diferent dels medievals ja que aquest era culte, sabia llegir i escriure —cosa inusual en els reis d'aleshores, que solien dir *soc tan poderós que no necessito llegir ni escriure per governar* i era gairebé una ofensa posar-ho en dubte—, parlava nou idio-

mes, fou el promotor de la literatura i la ciència expressades en el llenguatge autòcton sicilià, fundà la Universitat de Nàpols i era un geni de l'economia de l'època. D'aquí que els seus contemporanis l'anomenessin *Stupor mundi*, és a dir, *Meravella del món*.

Però també fou aficionat a festes i disbauxes, pare d'uns quants fills bastards de quatre amants conegudes, bevedor contumaç i molt donat a la

gresca. Només una dada: fou excomunicat fins a quatre vegades per tres papes diferents. És clar que, en aquest tema, la política hi tenia també un paper principal.

El cas és que, pel que sembla, en un dels seus xeflis cortesans, un dels nobles, del qual s'ignora el nom, no parava de fer la gara-gara a Frederic amb frases com *faré qualsevol cosa per vós, estic a les vostres ordres*,

demanau que sereu servit, etc., en ple estat d'embraguessa. Tant i tant es feu pesat amb els afalacs que, ja tip de sentir-lo, el rei diuen que respongué: *Si?, doncs llepa'm el cul*, tot abaixant-se les malles d'esquena al noble. Cosa que aquest s'apressà a fer en mig de la riota de tothom.

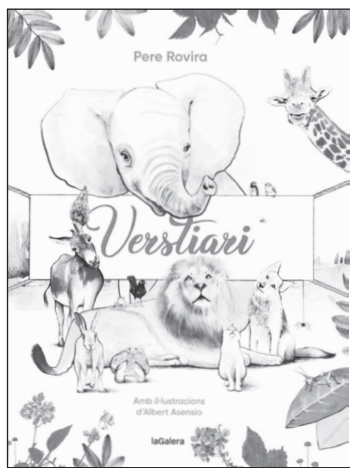
D'aleshores ençà, **ser un llepaculs** hauria quedat com a sinònim de servilisme extrem, adulació fora mida, etc.

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Un nou bestiari en vers

Pere Rovira (Vila-seca de Solcina, 1947) és un escriptor, traductor, assagista i professor reconegut i premiat, sobretot com a poeta, amb premis com el Carles Riba, el Vicent Andrés Estellés o els Jocs Florals de Barcelona. Aquest any 2021 ha fet la primera incursió en la poesia infantil amb un bestiari, titulat significativament *Verstiari*. Ho ha fet, com queda ben clar a la dedicatòria ("Als meus nets i còmplices Teo i Roc") i sobretot al llarg poema introductori (trenta-vuit versos heptasil·labs amb rima consonant), ja que els vol deixar "una selva de paper", perquè "Ja queden pocs animals/ als seus mons habituals". I ho fa amb vint poemes dedicats a animals concrets (el grill, la granota, la tortuga, la llebre, l'ase, l'elefant...) més dos que, al final del volum, podem considerar una mica especials, ja que un, titulat "Boques", ens parla d'una colla d'animals de boca grossa, per concloure que els pitjors de tots són "els bocamolls humans"; mentre que l'altre, titulat "Cançó de bressol", podríem dir que és tot el contrari del que el títol ens podria fer pensar, perquè s'hi convida l'infant a no adormir-se encara, perquè té tantes i tantes coses per fer! Complementa el conjunt

de poemes un llarg "Pròleg", també en heptasil·labs de rima consonant, adreçat als lectors per deixar clar que els seus personatges no seran animals de faules, com sol ser habitual en la literatura infantil, sinó que hi trobarem animals "que volen ser naturals/ i no parlen com persones/ ni ens imiten com les mones." A tot estirar, s'hi permetrà alguna broma, alguna exageració, perquè sigui "riallera poesia". I no cal dir que ho aconsegueix, perquè Pere Rovira té un bagatge molt i molt ric a l'esquena: els poemes són amens, divertits i fins a un cert punt originals i tot, malgrat que pel que fa a bestiaris sembla que ja estigui tot dit. Els aspectes formals també hi són molt acurats: les rimes són majoritàriament consonants i molt variades; les estrofes, diverses, tot i que hi predominen les tirallongues i les quarteletes; els versos, d'art menor, majoritàriament heptasil·labs, amb alguna

variant molt encertada, com els versos de tres síl·labes del poema "El mosquit", que a més tenen una rima consonant en "-it", que n'imita el soroll ("Tsit, tsit, tsit/ tsit, tsit, tsit.../ quin neguit, /el brunzit/ del mosquit/ a la nit/ ..."); i fins i tot l'únic poema amb versos d'art major, "L'aranya", podem considerar-lo un encert, perquè en ressalta el misteri, la por i fins i tot les aparents contradiccions: "I si veus en l'aranya la maldat,/ no oblidis la bellesa del brodat." Només ens hi ha cridat l'atenció, negativament, l'ús que el poeta fa de la diftongació, ja que, segons el poema, un mateix grup vocàlic l'hem de llegir ara com a diftong, ara com a hiat, sense tenir en compte la normativa: l'exemple més clar i cridaner el tenim en la paraula "paciència", que a "El cuc de seda" l'hem de considerar de tres síl·labes, mentre que a "L'aranya", de cinc.

No em puc allargar amb les il·lustracions, però sí que en voldria destacar l'encert, la bellesa, la tendresa i, sobretot, el joc amb el text, com podem veure clarament a "L'elefant", la grandària del qual destaca el poema i fa que l'Albert Asensio la remarqui dedicant-li, amb un joc visual molt aconseguit i cridaner, dues pàgines i mitja, alhora que el contrasta amb un ratolí que se'l mira més bocabadat que no pas espantat. Un bell i bon llibre, sense cap mena de dubte, que agrairan petits i grans.

Títol: Vestiari

Autor: Pere Rovira

Il·lustrador: Albert Asensio

Editorial: La Galera,

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021

Nombre de pàg.: 56 (sense numerar)

Teatre capital

(La cartellera barcelonina)

Rosa M. Isart (rmisart@hotmail.com)

Somriures des de platea

Tenir-ne ganes. Moltes ganes que la vida sigui una mica millor. Que millor vol dir més fàcil, més dolça, més plena de somriures i de moments d'evasió. Ganes. Moltes. Que les preocupacions i les dificultats tinguin la pausa. Una pausa vinguda de platea. Un descans de la guerrera, del guerrer, a través de l'estada plàcida (o menys, si hi ha catarsi) a la butaca teatral. Tenir-ne ganes. De la sorpresa. Compartida. Amb tu. En una estona estupenda. Amb unes actrius i uns actors que (ens) engresquen.

Del 3 al 7 de novembre, explosió de vida a través de l'espectacle **Currents**, de la companyia is-raeliana **Mayumana**, a la **Sala Barts** (avinguda del Paral·lel, 62; enfront del Teatre Apolo i del Teatre Victòria).

Dansa, percussió, efectes electrònics, jocs de llum...: energia (per donar i per rebre).

Sorpresa grata us representarà anar a veure la comèdia a tres bandes **Los monólogos de la vagina**, de la dramaturga novaioque-

sa **Eve Ensler** (dir. Edu Pericas). Que sí. Que semblava una *horterada* si bé hi hem trobat bones

(gracioses, divertides, àgils) interpretacions de les dues grans protagonistes de l'obra: **Alicia González Laa** i **Meritxell Huertas**. Bona manera d'evadir-se i d'incorporar a les nostres ànimes amb gran habilitat un discurs a favor de totes les llibertats i els màxims respectes. Que no matis ningú, que no abusis de cap dona, que no violentis ningú, que gaudeixis del teu cos i la teva ànima claríssimament. Fins el 27 de novembre les vagines estan prop de la Plaça de la Universitat, a la **Sala Aquarella** (Gran Via, 572, entre Muntaner i Casanova), <https://www.salaquarella.es>.

El musical **El guardaespaldas** arriba a Barcelona (**Teatre Coliseum**) el 27 de novembre, amb direcció de Federico Bellone i interpretació protagonista de Sonia Egea (Múrcia, 1995) i d'Octavi Pujades (Sabadell, 1974). Més aquí: <https://planletsgo.com/elguardaespaldas/barcelona>. Més amor i més esperança: des de nosaltres, ara que ja hem recuperat tots els aforaments de platea.

Cròniques d'ultramar

Joan Muray

CHORORO YGUASU, passadissos, piranyes i aigua

Chororo Yguasu és el nom en la llengua dels nadius d'aquelles terres, els guaraní; Iguazú en portuguès.

Aquestes cascades són considerades entre les set meravelles naturals del món i contenen prop de 275 salts d'aigua que pots recórrer per uns passadissos damunt les aigües que tenen una llargada aproximada d'uns set quilòmetres. L'alçada màxima dels salts és de 82 metres i el seu cabal és de 1.756 m³/segon.

Estan ubicades entre dos estats: Argentina i Brasil. La part argentina és la que es recorre pels passadissos esmentats i és, al meu criteri, la part més interessant ja que la pots gaudir de prop. El costat brasiler majoritàriament s'ha de veure en helicòpter.

Quan hi vaig anar era en ple agost austral, el que vol dir que, mentre aquí estàvem en ple estiu, allà era ple hivern. Per fer-nos-en una idea, diré que aquí estàvem a 32 graus i, en arribar a Buenos Aires, la temperatura era de 4 graus, mentre que a Iguazú n'hi havia 21.

Bé, anem a l'aigua, mai més ben dit, ja que allà raja pertot i les seves cascades són tan potents que la fressa és ensordidora, tant si les veus des de la part baixa com si les veus de dalt estant. El seu color aleshores, per les pluges de la selva, que arrossegueu gran quantitat de minerals, era de color rogenc.

Els passadissos et condueixen a visitar les més espectaculars, que et deixen bocabadat, sobretot la més gran de totes, la Gorja del Diable, de 150 metres d'ample, que es troba on el riu Iguazú, afluent del Paraná, es precipita i forma aquesta meravella de la natura en forma d'U.

En arribar-hi i començar la visita, ja t'avisen que per res del món posis la mà a l'aigua ja que està infestada de peixos piranya que, com ja sabeu, són tan perillosos. En trauries només l'esquelet.

A part de l'aigua, una altra cosa que et meravella és la rica flora que hi ha, no sols quant a arbres gegantins, sinó especialment per les plantes parasitàries que hi ha a les seves branques, la majoria orquídees de mil colors i mides.

És ben cert que l'aigua és font de riquesa i allà s'hi excel·leix.

COMERCIANTS DEL CARRER ST. MIQUEL

**CLÍNICA
DENTAL**

Col·legiat
Dr. G. Claville Forch

Sant Miquel, 28
93 555 63 64

**CENTRE
VETERINARI
EL MASNOU**

Urgències 24h
93 555 73 52

Horari de dill. a div. de 10 a 20
Diss. de 10 a 14 i de 17 a 20

St. Miquel, 9 el Masnou 93 555 73 52
cvmasnou@gmail.com

**ASSESSORIA
IGLESIAS**

Fiscal. Laboral
Comptabilitat
Assegurances
Gestió immobiliària
i trànsit

Sant Miquel, 21, A-baixos
Tel 93 540 40 53

ROCA
Xarcuteries

Sant Miquel, 25,
93 540 88 02

El Masnou

matalasseria

Grau
Descans
Llar
Puericultura

Sant Miquel, 6.
93 555 15 38
matgrauomasnou@gmail.com

4colors

IMPREMTA
DIGITAL

Ptor. Domènech Farré, 3
El Masnou
610 01 93 65 · 93 555 67 74
4colors.cat

ASSESSORAMENT GRÀFIC

660 09 23 81

**Automoció
SANT MIQUEL**
Des de 1992

**Reparació
en general de
l'automòbil.
Mecànica Xapa
Electricitat**

Sant Miquel, 10 el Masnou
Tel 93 540 34 36 · Fax 93 540 60 47
info@asm.cat · www.asm.cat

La Fruita
93 540 34 74 · 618 76 35 29
Mestres Villà 115, el Masnou

A La Fruita, la tardor és un plaer

Castanyes, moniatos, carbasses, codonys i tots
els fruits de la tardor

Tenim el millor assortit de bolets nacionals

**Servei
a domicili
Mínim 20€**

elmasnou.lafruita@gmail.com

SOLIDARITAT CONTRA LES AGRESSIONS DE L'ESTAT

Siguem conscients de la necessitat de tenir diners per a poder pagar les multes constants i injustes de l'Estat espanyol als nostres polítics

Associació Catalana dels Drets Civils. Ajuda els familiars de presos i exiliats
ES71 3025 0001 1814 3359 2190

Associació de Foment de la Caixa de Solidaritat. Suport econòmic a persones represaliades, judicis, advocats, multes...
ES31 3025 0001 1814 3361 5996

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - Ass. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou

Tels. 93 555 10 60 / 17 61

www.fiquespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

L'ANC i Òmnium del Masnou convoquen la ciutadania, cada dimecres a les 7 de la tarda davant l'Ajuntament del Masnou fins que sigui retornat el Govern legítim de Catalunya.

Per la Llibertat, t'hi esperem!

La teva presència és la nostra força

El 2021 envia paraules de suport a la nostra gent injustament exiliada

Toni Comín i Oliveres. Clara Pontsatí i Obiols.

Lluís Puig i Gordi. Carles Puigdemont i Casamajó

Josep Miquel Arenas-Valtònyc

Avenue de l'Avocat 34, 1410 Waterloo - Belgique

Marta Rovira i Vergés

Carrer Calàbria, 166 · 08015 Barcelona

**LLIBERTAT I
RETORN
D'EXILIATS
POLÍTIQUES**

Anna Gabriel i Sabaté
Ateneu Rocaús. Sta. Llúcia, 1
08650 Sallent (Barcelona)

**LLIBERTAT I
RETORN
D'EXILIATS
POLÍTIQUES**

assemblea

FEM SOBIRANIA FISCAL JO PAGO A CATALUNYA
Servei d'atenció telefònica 93 595 46 46

La cuina de l'Antònia el Cullerot

Patates Hasselback

Ingredients:

Una patata grandeta per cap.

Herves aromàtiques, mantega. Sal i pebre.

La gràcia d'aquesta recepta és el tall que els hi fem a les patates. Les tallarem com si fossin un acordió però sense que el tall arribi a baix de tot. Escalfarem el forn a 180 graus. Entre mig dels talls hi podem posar el que més ens agradi ... bacó, formatge, pernil, alls laminats.. el que més de gust ens vingui.

A la recepta d'avui però hi posarem tant sols herbes aromàtiques, una mica de sal, pebre i una làmina de mantega per sobre de cada patata .

Les posem durant 45 minuts al forn.

Quan les treieu; miracle! cruixents per fora i cremoses per dins.

És un plat molt fàcil de fer i molt saborós que serveix per acompanyar o be, si les farciu amb més contundència, pot ser plat únic.

Feu-les, tasteu-les i... ja m'ho direu.

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Exposicions

Del 6/11 al 16/12: Exposició de pintures de Pasqual Bueno.

Coral Xabec

20/11: Concert del **Cor Scandicus** i la **Coral Xabec**, dins del VI Festival de Música del Masnou, a l'Espai Escènic Iago Pericot de Ca n'Humet.

**CURSETS DE
GAITA ESCOCESA**
Informació
a Gent del Masnou
Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

Classes de ioga

Els dimarts de les 19.30 a les 21
Aprendreu tècniques de meditació,
respiració i relaxació.
Curs impartit per Ivet Compañó, professora de
Kundalini-ioga.
Cal portar una estoreta (o matalasset),
tovalloleta, coixí petit, pareo i roba còmoda.
Preu trimestral 80€ socis 70€
Inscripcions a Gent del Masnou
Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9
Vocalia Recreativa
Més info: ivet@latercerapell.com · 607 74 74 99

Veus Elena Bosch

GRAFIES

Quan ensenyas a llegir i a escriure, fas notar als nens els sons que emeten i, a poc a poc, vas associant els sons que reconeixen amb una grafia.

Els nens van descobrint que tot allò que emeten amb la veu es pot traduir en uns gargots sobre el paper.

És la manera d'anar aprenent a llegir i a escriure.

Després, quan són capaços de codificar o descodificar aquest llenguatge, comences a introduir el que seria el ritme, la música de les paraules. Comences a introduir els signes de puntuació, allò que marca la possibilitat d'entendre el que has escrit.

Punts, comes, punts i comes, punts suspensius no són dibuixets aleatoris. Ara sembla que amb les noves tecnologies tendim a obviar-los. Ens agraden molt els signes d'admiració, ens agraden molt les icones de tota mena, els cors, les caretes somrients o les caretes tristes...

Oblidem que, fins ara, els signes de puntuació són les eines de què disposem per poder captar el sentit d'un text.

Si dominem, doncs, el so i la grafia i si dominem els signes de puntuació, llegim i escrivim.

El mateix passa amb les partitures i la música.

Pots conèixer les notes, pots llegir el text que les acompanya, però després has de saber interpretar tots els signes que ajuden que aquelles notes i aquell text es converteixin en una peça musical.

Els qui cantem a la Coral Xabec no som professionals de la música. Ens espavilem a l'hora d'encarar-nos a les partitures. Podem llegir notes i textos, però la musicalitat, l'expressió de cada peça, ve marcada pels seus "signes de puntuació" i treballar-los és una de les feines fonamentals dels directors.

Personalment he après moltes coses: com d'expressiu pot ser un silenci, el

temps i el contratemps, l'harmonia, el contrast, la necessitat de començar pel flux per arribar a un fort, és a dir, el crescendo, i el seu contrari, la necessitat de baixar allò que has pujat, de tancar frases musicals...

He après també l'esforç físic i la concentració que requereix el fet de cantar en un idioma que no és el teu, de cantar a una velocitat o a una altra, el fet d'haver d'articular moltes paraules en molt poc temps, mantenir el caràcter de la peça sigui quina sigui la durada...

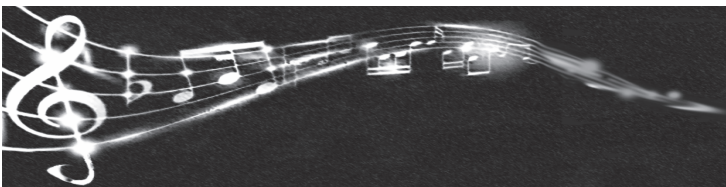
Llegeixo el que he escrit fins ara i hi veig el paral·lisme de tot plegat amb la nostra vida quotidiana.

Parlar idiomes, la fluïdesa de les paraules, l'harmonia en les relacions, els moments àlgids i també els seus contraris, la força d'un silenci...

Tots ells, punts bàsics per a la comunicació i la comprensió entre els humans i amb la natura.

La música no és més que l'expressió d'una màxima comunicació.

Com diu el nostre director, sigui quina sigui la situació en la qual us trobeu... "que no us estressi el temps".

**Adéu Esteve, fins a
sempre, amic**

